

Madrid
Ambassadens eget diarienummer
UM2026/18924/MADR

Justitiedepartementet

Remissvar - promemorian Ett statligt identitetskort

Ambassaden har, inom den konsulära gruppen som huvudsakligen ansvarar för dessa frågor, gått igenom PM Ett statligt identitetskort.

Den 2 augusti 2021 trädde i kraft en ändring i Förordningen (2005:661) om nationellt identitetskort. Ändringen innebar att personlig inställelse blev obligatorisk samt att sökandens fingeravtryck och en bild i digitalt format skulle tas av sökandens ansikte. Ändringen följer Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 av den 20 juni 2019 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare. Inför ändringen i Förordningen (2005:661) framfördes från några remissinstanser, att de såg problem med ett ovillkorligt krav på personlig inställelse i samband med en ansökan om nationellt identitetskort. Ändringen uteslöt alltså den tidigare möjligheten för svenska medborgare, som av hälsoskäl eller andra skäl inte kunde inställa sig vid ambassaden för att fotograferas och lämna fingeravtryck, att i undantagsfall få ett identitetskort utfärdat via en skanningslösning. Enligt artikel 10.1 i EU-förordningen skulle den sökande infinna sig personligen minst en gång under utfärdandeförfarandet för varje ansökan, för att säkerställa överensstämmelse mellan de biometriska kännetecknen och sökandens identitet. Något utrymme för undantag från kravet gavs inte.

Sedan dess (2 augusti 2021) har ambassaden tagit emot ett stort antal klagomål från framförallt äldre utlandssvenskar (och deras anhöriga) som av hälsoskäl inte kan åka till Madrid från varken autonoma regioner i fastlandet eller flyga hit från spanska öar för att fysiskt ansöka om en resehandling.

Det är mot den bakgrunden som ambassaden välkomnar utredningens förslag att utlandsmyndigheter ska kunna utfärda statliga identitetskort utan funktion som resehandling. Förutsättningarna för att få ansöka genom bud

och vilka personer som den sökande får använda som bud anges tydligt och tillstyrkes av ambassaden. Ambassaden avstyrker dock förslaget om att kortet inte ska innehålla någon uppgift om innehavarens svenska medborgarskap. Detta skulle medföra att de blir utestängda från viktiga tjänster i värdlandet som kräver en sådan uppgift; till exempel, möjligheten att beviljas eller förlänga uppehållsrätten som EU medborgare. Det torde bedömas tillräckligt att det på kortet står tydligt på engelska "Not for travel".

I promemorian saknas bestämmelser om en passmyndighet får återkalla en resehandling som utfärdats av en annan passmyndighet med hänvisning till de grunder som beskrivs i **6 kap. Återkallelse och övriga bestämmelser**.

I passansökningar som ges in på ambassaden där det föreligger passhinder på grund av att den sökande är efterlyst och ska omhändertas omedelbart vid anträffandet rekommenderar Polisens utredningsgrupp att ambassaden avslår ansökan i enlighet med följande motivering:

"Inställelse för att avtjäna straff (AVTJ). Polismyndigheten bedömer att den enda sortens pass som är lämplig att utfärda till den sökande är ett provisoriskt pass för direktresa hem till Sverige i enlighet med 11 § passlagen". Ambassaden föreslår att det samma ska gälla för de statliga identitetskorten med funktion som resehandling då avsikten med ett sådant avslag är att den sökande ska åka till Sverige.

I övrigt inga andra synpunkter att redovisa.

För ambassaden

Adrian La Torre
Chef för administration och konsulära frågor
Sveriges ambassad i Madrid